

KESKKONNAAMET

Selektor Projekt OÜ
selektor@selektor.ee

Teie 11.02.2025

Meie 10.03.2025 nr 6-2/25/2804-2

Arvamus riigitee 4 Päädeva-Haimre lõigu 3. etapi ehitusprojekti kohta

Esitasite Keskkonnaametile¹ kooskõlastamiseks riigitee 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla km 62,2-70,2 Päädeva-Haimre lõigu 2+2 sõidurajaga maantee ehitusprojekti 3. etapi². 3. etapp käsitleb km 68,2-70,2 Haimre liiklussõlme 2+2 maantee ehitusprojekti. Projekt tugineb riigitee 4 Tallinn-Pärnu-Ikla (E67) km 62,2-78,8 Päädeva-Konuvere teelõigu eelprojekti keskkonnamõjude hindamise (KMH) aruande tulemustele.

EELIS³ kohaselt toimuvad 3. etapi tööd ka Märjamaa looduskaitsealal. Kuigi projektala asub osaliselt kaitsealal, siis looduskaitseaduse (LKS) § 14 lg 1 kohaselt ehitusprojekti kooskõlastamine vajalik ei ole. Eelöeldust lähtuvalt loobub Keskkonnaamet ehitusprojekti kooskõlastamisest. Märgime siiski, et ehitusloa menetluse etapis on Keskkonnaameti kooskõlastus vajalik (LKS § 14 lg 1 p 8 alusel).

Käesoleva projektile eelprojektile on koostatud eelmainitud KMH, mille aruande Transpordiamet 08.08.2023 otsusega nr 1.1-2/23/130 nõuetele vastavaks tunnistas. Keskkonnaamet on eelnevalt oma pädevusvaldkonda kuuluvad märkused ja seisukohad edastanud KMH menetluse jooksul. Põhiprojektis on KMH tulemustega arvestatud (põhiprojekti seletuskirja ptk-s 3.12.2 on loetletud KMH aruande ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise ja vähendamise meetmed). Järgnevalt toome välja asjaolud, millega täiendavalt ehitusprojektis arvestada:

1. Projekti seletuskirja ptk-s 3.12.2 (lk 60) on negatiivset mõju leevendava meetmena kirjeldatud kohaliku pinnase kasutamist: *Ehitamisel väljakaevatav pinnas tuleb taaskasutada tekkekoha läheduses, nt täitmisel, haljastustöödel, pinnasvallide rajamisel. Kui tekkivat pinnast ei ole võimalik projekti realiseerimisel ära kasutada, siis näha ette selle kasutamine ajutiste ja kohalike teede rajamisel või teistes eelkõige tee ehitusprojektides.*

Kui on ette näha, et kohalikku pinnast võib töödel pigem üle jääda, siis tuleb seda kasutada eelkõige just kaitstavate alade vahetus läheduses ja nendest vähemalt kuni 50 m ulatuses. Kui kasutada kohalikku kooritud pinnast, siis ei olegi vaja haljastamisel uusi seemneid külvata, sest kooritud pinnas sisaldub kohalike liikide seemneid ja risoome. Märgime samuti, et kaitstavate alade ja kaitsealuste liikide elupaikadega piirnevatel lõikudel ja neist kuni 50 m ulatuses ei tohi tee-ehitusel erinevate pindade katteks (haljastustööd, pinnasvallid jne) kasutada mujalt toodud kooritud pinnast, sest see võib sisaldada võõrliike või prahitaimestikku. Seega on mõistlik kasutada tee ehitamise käigus kooritud kohalikku pinnast või siis karjäärast toodud materjali, mille puhul on teada, et ei esine võõrliike ja prahitaimestikku. Kindlasti ei tohiks külvata selliseid liike, mida teega külgneval

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.02.2025 nr 6-2/25/2804 all.

² Koostaja: Selektor Projekt OÜ (töö nr MA17446).

³ Eesti Looduse Infosüsteem, Keskkonnaagentuur.

alal ei esine. Kõige mõistlikum on jätta ala looduslikult taimestuma kohalike liikidega. See oleks minimaalseks kompensatsiooniks hävitatud taimekooslustele.

2. Põhiprojekti seletuskirja ptk-s 3.12.2 (lk 59) on kirjas: *Kasutada haljasaladele rajamisel looduslike niidutaimede seemneid. Sobilike kogumisalade (heas ökoloogilises seisus niitude) olemasolul lähikonnas eelistada kohalike seemnete kasutamist. Selliste alade puudumisel kasutada mujalt Eestist kogutud sarnaste niitude seemneid või liigikaupa koostatud looduslike niidutaimede seemnesegusid.*

Kaitsealaga piirnevate alade puhul tuleb kasutada ikkagi kohalike taimede seemneid (seemnete kogumise praktika on Eestis olemas, näiteks OÜ Nordic Botanical). Sarnaselt eelmises punktis öeldule jätta teetammi küljed looduslikult taimestuma naabruses kasvavate liikide poolt.

3. Põhiprojekti seletuskirja ptk-s 3.12.2 (lk 60) on kirjas liikide ümberasustamise meede: *Keskkonnajuhtimiskava projekti koostamisel arvestada ja selles kajastada eelprojekti KMH aruandes nõutud kaitsealuste taimede ja väärtuslike taimekoosluste ümberasustamine arvestades, et töö tellitakse eraldiseisva lepingu alusel ja teostatakse paralleelselt ehitamisega, võimaldamaks optimaalseimad tingimused ümberasustamiseks.*

Transpordiametil on juba hange püst-linalehiku ümberasustamise projekti koostamiseks ja selle elluviimiseks (sh ka III kaitsekategooria liik harilik käoraamat sama ala piires). Lõuna pool paiknevate III kaitsekategooria liikide ümberasustamisega tegeletakse eraldi (üle küsitud Transpordiametist Villu Lükilt). Ka III kaitsekategooria liikide isendite edukas ümberasustamine eeldab selle töö varasemat kogemust. Ümberasustamist vajavate isendite otsimisse ja märgistamisse ning nende asustamiseks sobivate alade määramisse on vaja kaasata botaanik või ümberasustamises suurt kogemust omav töövõtja, kes neid liike tunneb.

4. Põhiprojekti seletuskirja ptk-s 3.13 (lk 60) on planeeritud ringristmikele ja ulukiläbipääsu külgtiibadele mägimändide istutamist. Kuna need rajatised on kavas ehitada kaitseala läbivale lõigule, siis ei ole kindlasti õige tuua võõrliike kohalike väärtuslike koosluste naabrusesse. Nõva looduskaitsealalt on teada, kuidas mägimännid võivad olla ka probleemiks kaitsealal. Seega tuleb lahendus leida kohalike liikide näol. Kui ringristmiku puhul on vahel vähemalt levikut piirav puhver, siis ulukiläbipääsu puhul ei piira istutatud liikide levikut miski.
5. Põhiprojekti seletuskirja ptk 3.13 (lk 61) on kirjeldatud ulukipääsude haljastuse üksikasju. Kavandatud ulukiläbipääsu puhul peab säilitama võimalikult palju olemasolevat puistut ka läbipääsu otstes, et loomad ei pelgaks sinna siseneda.
6. Põhiprojekti ptk-s 4.4 (lk 76) on uuesti kirjeldatud maastikukujundustöid. Mainitud on ka väetiste kasutamine. Väetiste kasutamist tuleb kindlasti vältida kaitstavate alade läheduses.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: Transpordiamet , tarmo@selektor.ee

Karl Markus Wahlberg 5885 7049 (keskkonnakorraldus)
karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee

Rita Miller 5301 1496 (loodushoiutööd)
rita.miller@keskkonnaamet.ee